

ΑΠΟΦΑΣΗ¹ 447/Υ/2009

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ – ΤΜΗΜΑ Α΄

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 29^η Μαΐου 2009, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9:30, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Αριστομένης Κομισόπουλος

Μέλη: Ιωάννης Σαμέλης,
Δημήτριος Γιαννέλης, και
Ελίζα Αλεξανδρίδου.

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα, λόγω κωλύματος της Τακτικής Γραμματέως Όλγας-Ανίτας Ραφτοπούλου

Θέμα της συνεδρίασης ήταν η λήψη απόφασης επί της από 6.3.2009 προηγούμενης γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν.703/77, που αφορά στη απόκτηση από τις εταιρίες «ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» και «ΟΔΕΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» κοινού ελέγχου επί της εταιρίας «WORD OF MOUTH ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» (WOM).

Στην αρχή της συζήτησης το λόγο έλαβε ο Γενικός Εισηγητής Ιωάννης Μιχαήλ, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την με αριθμ. πρωτ. οικ. 4238/25-5-2009 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού και λαμβανομένων υπόψη όσων αναφέρονται στο σκεπτικό της εισήγησης, **πρότεινε**: να επιτραπεί η από 6/3/2009 γνωστοποιηθείσα εξαγορά από την εταιρία «ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την επωνυμία «Word of Mouth ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» από την ΟΔΕΟΝ, κάτοχο του 100% των μετοχών της WOM.

Κατόπιν η Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τμήμα Α΄ διασκέφθηκε και αφού έλαβε υπόψη της όλα τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και την άνω Εισήγηση της Γ.Δ.Α.,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. 1 Στις 06/03/2009, με το υπ. αρ. πρωτ. 1956 έγγραφο, οι εταιρίες «ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» και «ΟΔΕΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» (εφεξής ΠΗΓΑΣΟΣ και ΟΔΕΟΝ αντίστοιχα και από κοινού ως «τα μέρη» και

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1890/Β΄/29.12.2006), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

«γνωστοποιούσες») γνωστοποίησαν στην Γ.Δ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν.703/1977, τη σκοπούμενη εξαγορά από την ΠΗΓΑΣΟΣ του 50 % του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας “WORD OF MOUTH ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ” (εφεξής WOM και «εταιρία-στόχος») από την ODEON, η οποία κατέχει το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου (μ.κ.) της WOM, με αποτέλεσμα, μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η ΠΗΓΑΣΟΣ και η ODEON να αποκτήσουν κοινό έλεγχο επί αυτής.

Η απόκτηση των μετοχών θα πραγματοποιηθεί, βάσει του από **25/02/09** Ιδιωτικού Συμφωνητικού Πώλησης και Μεταβίβασης Μετοχών που υπεγράφη ανάμεσα στην ODEON (Πωλητής) και την ΠΗΓΑΣΟΣ (Αγοραστής), το οποίο προβλέπει, λαμβάνοντας υπόψη ότι το μετοχικό κεφάλαιο της WOM ανέρχεται σε [...] διαιρούμενο σε [...]κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας [...] εκάστης, ότι «ο Πωλητής, υπό την αίρεση της έγκρισης του παρόντος από την Επιτροπή Ανταγωνισμού πωλεί, εκχωρεί και μεταβιβάζει στον Αγοραστή συνολικά [...] κοινές ονομαστικές μετοχές της Εταιρίας [WOM], ήτοι ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου». Ως αντάλλαγμα για την πώληση και μεταβίβαση των Μετοχών «συμφωνείται από τους Συμβαλλομένους το συνολικό τίμημα [...], που αντιστοιχεί στο ποσό των[...]

Παράλληλα, κατά την ίδια ημερομηνία (**25/02/09**), τα μέρη υπέγραψαν και «Συμφωνητικό Μετόχων υπό την αίρεση της έγκρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού», η διάρκεια ισχύος του οποίου είναι ίση με τη διάρκεια της Εταιρίας. Στο Συμφωνητικό καθορίζονται ειδικότερα θέματα διοίκησης της WOM, μετά την ολοκλήρωση της υπό κρίση συναλλαγής.

I.2 Οι γνωστοποιούσες προσκόμισαν αντίτυπο του φύλλου της εφημερίδας «ΗΜΕΡΗΣΙΑ» της 09.03.2009, στο οποίο δημοσίευσε την υπό κρίση πράξη κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4β παρ. 6 ν.703/7 και στην με αριθ. 305/V/2006 Απόφαση. Τη δε γνωστοποίηση συνόδευε το προβλεπόμενο στο άρθρο 31 παρ. 1 ν. 703/77 παράβολο των 1.050 Ευρώ (Σειρά ΣΤ59389195, α/α 610/16.01.2009, ΔΟΥ Χολαργού).

Τέλος, σημειώνεται ότι, κατά δήλωση των γνωστοποιουσών, (α) η υπό κρίση πράξη δεν είναι κοινοτικών διαστάσεων και γι’ αυτό δεν γνωστοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και (β) δεν απαιτείται γνωστοποίησή της σε Αρχές Ανταγωνισμού άλλων κρατών μελών.

I.3 Η υποβολή της εν λόγω γνωστοποίησης πραγματοποιήθηκε στις **06/03/09**, ενώ υποβλήθηκε και συμπληρωματικό έγγραφο στις **10/03/09**. Μετά την εξέταση του υποβληθέντος φακέλου, η Γ.Δ.Α. έκρινε ότι υπάρχουν ελλείψεις και ασάφειες στη συμπλήρωση του εντύπου γνωστοποίησης και στα προσκομισθέντα στοιχεία. Έτσι, στις **13/03/09**, ζήτησε πρόσθετα και διευκρινιστικά στοιχεία από τις γνωστοποιούσες, βάσει του άρθρου 4δ παρ. 10 ν.703/77, ως ισχύει. Οι γνωστοποιούσες εταιρίες απάντησαν, εντός της προθεσμίας, με κοινή επιστολή, στις **23/03/09**, προσκομίζοντας στοιχεία με τις επιπρόσθετες πληροφορίες που τους ζητήθηκαν.

Κατόπιν επεξεργασίας των επιπρόσθετων στοιχείων, η Γ.Δ.Α. έκρινε ότι συνεχίζουν να υπάρχουν εκκρεμότητες όσον αφορά την πληρότητα των επιπρόσθετων πληροφοριών. Έτσι, στις **30/03/09** έστειλε και δεύτερη επιστολή για παροχή διευκρινιστικών στοιχείων προς τις γνωστοποιούσες. Παράλληλα, με την επιστολή αυτή, η ΓΔΑ ενημέρωνε τις γνωστοποιούσες

ότι εφόσον αυτές δεν είναι σε θέση να παράσχουν τα αιτούμενα με την από 23/03/09 επιστολή στοιχεία, η Γ.Δ.Α. θα αποστείλει ερωτηματολόγια σε άλλες εταιρίες που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο διανομής κινηματογραφικών ταινιών. Έτσι, στις 31/03/09, η ΓΔΑ έστειλε στις επιστολές παροχής στοιχείων προς τους κυριότερους ανταγωνιστές της WOM. Επί των τελευταίων επιστολών οι γνωστοποιούσες απάντησαν με κοινή επιστολή, στις 13/04/09 ενώ η τελευταία απάντηση από τις ανταγωνίστριες εταιρίες ελήφθη στις 30/04/09.

II. Για τους σκοπούς της εν λόγω γνωστοποίησης, τα συμμετέχοντα μέρη είναι οι εταιρίες ΠΗΓΑΣΟΣ και ODEON, οι οποίες αποκτούν κοινό έλεγχο επί της εταιρίας WOM. Η υπηρεσία συμφωνεί με τις γνωστοποιούσες ότι η WOM δεν αποτελεί συμμετέχον μέρος για τους ακόλουθους λόγους: **α)** η WOM αποτελεί νεοσυσταθείσα επιχείρηση, η οποία δεν έχει ακόμα δικό της κύκλο εργασιών και επιπλέον **β)** η ODEON συνεισφέρει προϋπάρχουσα δραστηριότητά της (τη δραστηριότητα της WOM ως αποκλειστικά δική της θυγατρική) σε νεοσύστατη κοινή με την ΠΗΓΑΣΟΣ επιχείρηση (τη WOM ως κοινή επιχείρηση). Στην περίπτωση αυτή, καθεμιά από τις επιχειρήσεις που ασκούν από κοινού έλεγχο (δηλαδή η ΠΗΓΑΣΟΣ και η ODEON) θεωρείται ως συμμετέχουσα επιχείρηση, ενώ κάθε εταιρία ή δραστηριότητα (δηλαδή η δραστηριότητα της WOM) που έχει παραχωρηθεί στην κοινή επιχείρηση δεν αποτελεί συμμετέχουσα επιχείρηση, και ο κύκλος εργασιών της συνιστά μέρος του κύκλου εργασιών της αρχικής μητρικής εταιρίας»

II.1 Η εταιρία ΠΗΓΑΣΟΣ, με έδρα το Χαλάνδρι Αττικής, ιδρύθηκε το 1981 και η διάρκεια της έχει οριστεί από την καταχώρηση της στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών του Υπ. Ανάπτυξης σε πενήντα (50) έτη. Η ΠΗΓΑΣΟΣ αποτελεί η μητρική εταιρία ενός ομίλου επιχειρήσεων, ο οποίος δραστηριοποιείται στον χώρο των Μέσων Ενημέρωσης.

Κύρια δραστηριότητα του Ομίλου είναι η έκδοση εντύπων, εφημερίδων και περιοδικών, ενώ παράλληλα παρέχει υπηρεσίες που αφορούν εργασίες προεκτύπωσης (ηλεκτρονική μορφοποίηση, σελιδοποίηση, φωτοστοιχειοθεσία, επεξεργασία εικόνων) καθώς και παράδοσης τελικού προϊόντος, όπως εφημερίδες, περιοδικά, διαφημιστικά φυλλάδια, ενημερωτικά, κ.λ.π. Επιπλέον, ο Όμιλος δραστηριοποιείται και στους ακόλουθους κλάδους: εκτυπώσεις, υπηρεσίες πολυμεσικής πληροφόρησης, ένθεση, βιβλιοδεσία, εκτέλεση τηλεοπτικών παραγωγών κ.α.

Τα κύρια έντυπα τα οποία εκδίδει ο Όμιλος μέσω της εταιρίας, των θυγατρικών της και των εταιριών στις οποίες συμμετέχει, είναι:

α) Εφημερίδες: "ΕΘΝΟΣ" και "ΕΘΝΟΣ της Κυριακής", "ΗΜΕΡΗΣΙΑ", "ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ", "ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ" και " ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ της Κυριακής", καθώς και η αθλητική εφημερίδα "GOAL NEWS".

β) Περιοδικά: "Ιδανικό Σπίτι", "Σινεμά", "ELLE", "MAX", "Αρμονία", "Αστρα και Όραμα", "TV ΖΑΠΙΝΓΚ", "Car & Driver", "Voyager", "Λοιπόν", "Close Up", "Chronos Oro", "Sporty JR" κ.α.

Επιπλέον, η Εταιρία συμμετέχει στην «ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ Α.Ε.», εταιρία που συμμετέχει στο τηλεοπτικό κανάλι «MEGA CHANNEL».

Π.2 Η εταιρία ODEON ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ εδρεύει στο Χαλάνδρι Αττικής και ιδρύθηκε το 1997, κατόπιν αλλαγής της αρχικής της επωνυμίας της από την αρχική «Ανώνυμη Εταιρία Παραγωγής και Εμπορίας Βιντεοκασετών Τηλεοπτικών και Κινηματογραφικών Ταινιών». Η διάρκειά της έχει οριστεί, από τη δημοσίευση του αρχικού Καταστατικού στην εφημερίδα της Κυβέρνησης σε πενήντα έτη. Η εταιρία ηγείται του ομώνυμου Ομίλου, ο οποίος αποτελείται από ένα σύνολο εταιριών *«με κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα τη δραστηριοποίησή τους στην παραγωγή και εκμετάλλευση οπτικοακουστικών έργων, καθώς και στο χώρο της ψυχαγωγίας, που περιγράφεται από την κινούμενη εικόνα»*.

Βάσει του καταστατικού της, το αντικείμενο εργασιών της ODEON περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- α)** Την εισαγωγή, παραγωγή, εξαγωγή, εμπορία, αντιπροσώπευση, πρακτορεία, διανομή και εκμετάλλευση με οποιαδήποτε μορφή, με οποιοδήποτε γνωστό ή άγνωστο ακόμα μέσο και σε όλο τον κόσμο κινηματογραφικών ταινιών κάθε είδους.
- β)** Την άσκηση επιχειρήσεως δημοσίων θεαμάτων με τη μίσθωση και εκμετάλλευση κινηματογραφικών αιθουσών και κινηματογράφων καθώς και των κυλικείων τους ή με την οποιασδήποτε άλλης μορφής συνεργασία με ιδιοκτήτες ή κατόχους τέτοιων αιθουσών και κινηματογράφων.
- γ)** Τη με κέρδος αναπαραγωγή, εισαγωγή, εξαγωγή, εμπορία και εκμετάλλευση βιντεοκασετών κινηματογραφικών και τηλεοπτικών ταινιών κάθε είδους και γενικότερα την εκμετάλλευση με οποιονδήποτε τρόπο κάθε γενικά δικαιώματος αναπαραγωγής βιντεοκασετών κινηματογραφικών και τηλεοπτικών ταινιών.
- δ)** Την παραγωγή και εκμετάλλευση τηλεοπτικών και κινηματογραφικών ταινιών.
- ε)** Την εκμετάλλευση κινηματογραφικών αιθουσών και κινηματογράφων και την εκτέλεση όλων των απαραίτητων εργασιών που απαιτούνται για την ανέγερση, κατασκευή και την κατάλληλη διαμόρφωση και λειτουργία τους.

Κύρια αγορά δραστηριοποίησης της αποτελεί αυτή της διανομής κινηματογραφικών ταινιών, αντιπροσωπεύοντας στην Ελλάδα κατ' αποκλειστικότητα την 20th Century Fox, αλλά και διανέμοντας ταινίες άλλων ξένων παραγωγών, όπως των Capitol Films Limited, Constantin Film Verleih GmbH, Boy/Girl Distribution Limited, Film & TV House Limited, Lumina Films Limited, Seven Arts International, TFL International, Hanway Films Limited, Rezo Films, Gaumont και Velvet Octopus Limited.

Επιπλέον, η εταιρία δραστηριοποιείται στην τηλεοπτική και δια βιντεοκασετών και ψηφιακών βιντεοδίσκων (DVD) εκμετάλλευση ταινιών. Οι δραστηριότητές της επεκτείνονται και στο χώρο εκμετάλλευσης κινηματογραφικών αιθουσών, με τις οποίες η εταιρία έχει συμβάσεις εκμετάλλευσης, φέρουν την κοινή ονομασία «ODEON» και διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: στους κινηματογράφους οι οποίοι έχουν εκμισθωθεί από τους ιδιοκτήτες τους στην ODEON και σε εκείνους τους οποίους λειτουργούν οι ίδιοι οι ιδιοκτήτες τους. Στους τελευταίους η ODEON παρέχει συγκεκριμένα δικαιώματα (σηματοποίηση, μεταφορά τεχνολογίας).

Π.3 Η εταιρεία επωνυμία «WORD OF MOUTH-ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» συστάθηκε στις 10/06/08 με έδρα το Δήμο Χαλανδρίου του Νομού Αττικής και η διάρκειά της έχει οριστεί για 50 έτη. Μοναδικός μέτοχος της WOM είναι σήμερα η ODEON Α.Ε, ενώ μετά την ολοκλήρωση της γνωστοποιηθείσας πράξης, η ODEON και η ΠΗΓΑΣΟΣ θα κατέχουν το 50% έκαστη του μετοχικού κεφαλαίου της.

Ο καταστατικός της σκοπός περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- α) την εισαγωγή, παραγωγή, εξαγωγή, εμπορία, αντιπροσώπευση, πρακτορεία, διανομή και εκμετάλλευση με οποιαδήποτε μορφή, με οποιοδήποτε γνωστό ή άγνωστο ακόμα μέσο και σε όλο τον κόσμο οπτικοακουστικών έργων (ενδεικτικά κινηματογραφικών ταινιών, τηλεοπτικών ταινιών και προγραμμάτων) κάθε είδους.
- β) Την εισαγωγή, εξαγωγή, χονδρική και λιανική εμπορία και εκμετάλλευση στην ημεδαπή η/ και αλλοδαπή ταινιών, δίσκων, μαγνητοταινιών και οποιονδήποτε άλλων υλικών εξοπλισμού, αντικειμένων και συσκευών για καταγραφή γεγονότων είτε με εικόνα είτε και με ήχο.
- γ) Την αντιπροσώπευση ημεδαπών ή/και αλλοδαπών οίκων παραγωγής ή εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ή τηλεοπτικών ταινιών και προγραμμάτων παντός είδους.
- δ) Την εισαγωγή, αναπαραγωγή, αντιπροσώπευση, εμπορία και εκμετάλλευση πάσης φύσεως προϊόντων ήχου και εικόνας της ημεδαπής ή/και αλλοδαπής.
- ε) Τη σύναψη συμφωνιών και εν γένει συνεργασία με πνευματικούς δημιουργούς, καθώς και καλλιτεχνική πρακτόρευση ερμηνευτών ή/και οιασδήποτε άλλων φυσικών ή/και νομικών προσώπων για την παραγωγή, μεταφορά, παρουσίαση σεναρίων, κινηματογραφικών (ελληνικών και μη) και μουσικών έργων και γενικά έργων διανοητικής ιδιοκτησίας πάσης φύσεως.

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, η δραστηριότητα της WOM αφορά βασικά στη διανομή και εκμετάλλευση κινηματογραφικών ταινιών, ήτοι συμπίπτει με ένα μέρος της δραστηριότητάς της μητρικής της ODEON. Ωστόσο, όπως αναφέρουν οι γνωστοποιούσες, η WOM θα εξειδικευτεί σε μία κατηγορία ταινιών, όπου η μητρική ODEON δεν δραστηριοποιείται, ήτοι τις «καλλιτεχνικές» ταινίες. Σημειώνεται ότι η εταιρία δε διαθέτει οικονομικές καταστάσεις, καθότι συστάθηκε τον Ιούνιο του 2008 και η πρώτη χρήση της θα κλείσει την 31^η Δεκεμβρίου 2009.

Ωστόσο, σύμφωνα με το από **25/02/09** «Συμφωνητικό Μετόχων υπό την αίρεση της έγκρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού», που υπεγράφη μεταξύ των μερών, [...]

III.1. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται.

Ως βασική σχετική αγορά προϊόντος στην υπό κρίση πράξη θα πρέπει να θεωρηθεί αυτή στην οποία δραστηριοποιείται η επιχείρηση-στόχος WOM, ήτοι **η ευρύτερη αγορά διανομής και εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών**. Είναι προφανές ότι, λόγω των διαφορετικών

ανταγωνιστικών συνθηκών που επικρατούν, η αγορά αυτή θα πρέπει να διακριθεί αφενός από αυτήν της παραγωγής της κινηματογραφικής ταινίας (upstream αγορά σε σχέση με την κύρια), και αφετέρου από τις αγορές της προβολής της ταινίας στον κινηματογράφο και στην τηλεόραση ή την εκμετάλλευσή τους από πώληση ή ενοικίαση στους τελικούς καταναλωτές (downstream αγορές σε σχέση με την κύρια). Στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται εταιρίες διανομής, οι οποίες βάσει συμβολαίων έχουν, συνήθως κατ' αποκλειστικότητα και για το σύνολο μιας χώρας, αποκτήσει το δικαίωμα διανομής ταινιών προς τις εταιρίες εκμετάλλευσης αιθουσών, τα video clubs, τα τηλεοπτικά κανάλια, τους λιανοπωλητές κλπ. Το δικαίωμα αυτό το αποκτούν με συμβάσεις αντιπροσώπευσης από τους παραγωγούς ταινιών, που στην πλειοψηφία τους είναι οι μεγάλες εταιρίες του Χόλυγουντ.

Σχετικά με την αναγκαιότητα διάκρισης υπο-αγορών εντός αυτής, η υπηρεσία, αφού έλαβε υπόψη της **α)** τη σχετική νομολογία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, **β)** τις εκτιμήσεις των γνωστοποιουσών εταιριών, και **γ)** τις εκτιμήσεις επτά ανταγωνιστριών της WOM εταιριών, τις οποίες ζήτησε με επιστολές της, σημειώνει τα εξής:

III.1.1 Σχετικά με την περαιτέρω ανάλυση της ευρύτερης αγοράς με γνώμονα τον τρόπο εκμετάλλευσης της κινηματογραφικής ταινίας στα διάφορα κανάλια διανομής, ήτοι: **α)** διανομή κινηματογραφικών ταινιών προς τους κινηματογράφους, **β)** εκμετάλλευση ταινιών μέσω DVD για ενοικίαση και λιανική πώληση, **γ)** παραχώρηση αδειών για την τηλεοπτική προβολή των ταινιών, και **δ)** διανομή ταινιών προς εφημερίδες και περιοδικά, αναφέρονται τα εξής:

Οι γνωστοποιούσες εταιρίες, καθώς και πέντε εκ των επτά ερωτηθεισών εταιριών θεωρούν ότι θα πρέπει τα ανωτέρω αναφερόμενα κανάλια διανομής να θεωρηθούν ως διακριτές σχετικές αγορές, δεδομένου ότι:

- Παρά το γεγονός ότι κοινός τόπος των αγορών αυτών είναι ο ίδιος (ήτοι η εκμετάλλευση ταινιών), στις ως άνω αγορές υπάρχει χρονική σειρά στην εκμετάλλευση των ταινιών η οποία από μόνη της σηματοδοτεί την ανάγκη θεώρησης ξεχωριστών αγορών. Οι γνωστοποιούσες σημειώνουν ότι «[ω]ς προς τη σειρά και το χρονικό σημείο έναρξης κάθε μίας από τις μορφές εκμετάλλευσης των κινηματογραφικών έργων κατά διεθνή πρακτική προηγείται η κινηματογραφική εκμετάλλευση, δηλαδή η προβολή στις κινηματογραφικές αίθουσες, ακολουθεί μετά από έξι (6) περίπου μήνες η εκμετάλλευση μέσω βίντεο για ιδιωτική κατ' οίκον προβολή και έπειτα μετά από περίπου δεκαοχτώ (18) και εικοσιτέσσερις (24) μήνες αντίστοιχα από την πρώτη κινηματογραφική προβολή η εκμετάλλευση μέσω συνδρομητικής και ελεύθερης τηλεόρασης αντίστοιχα.» Ο χρόνος προβολής επηρεάζει την επιλογή του καταναλωτή, και συνεπώς, από πλευρά ζήτησης, δε φαίνεται να υπάρχει εναλλαξιμότητα μεταξύ των αγορών.
- Πέραν της διαφορετικής χρονικής στιγμής εκμετάλλευσης μιας κινηματογραφικής ταινίας, η διακριτότητα των αγορών δικαιολογείται από την διαφορετική δαπάνη του καταναλωτή σε κάθε περίπτωση, όπως προκύπτει από διαφορά του αντιτίμου του εισιτηρίου στον κινηματογράφο με το αντίτιμο ενοικίασης ή αγοράς ενός DVD ή την

δωρεάν απόκτηση μέσω της αγοράς κάποιας εφημερίδας ή την παρακολούθηση της στην τηλεόραση.

- Κατά τις γνωστοποιούσες, εξίσου ικανά στοιχεία για τη διάκριση μεταξύ των αγορών αποτελούν οι διαφορετικές στρατηγικές marketing και προώθησης των ταινιών καθώς και ο υλικός φορέας, στον οποίο ενσωματώνονται οι ταινίες ανάλογα με το κανάλι διανομής (πχ. Διαφορά μεταξύ DVD και υλικού που διανέμεται προς τους κινηματογράφους).
- Τέλος, το γεγονός ότι μια εταιρία διανομής απευθύνεται σε διαφορετικό κύκλο πελατών ανάλογα με το μέσο εκμετάλλευσης της ταινίας, (ήτοι στους ιδιοκτήτες κινηματογραφικών αιθουσών, μετέπειτα στους ιδιοκτήτες videoclubs και καταστημάτων λιανικής, και εν συνεχεία στους ιδιοκτήτες τηλεοπτικών σταθμών και τέλος στους ιδιοκτήτες εφημερίδων και περιοδικών), αντιμετωπίζοντας συνεπώς διαφορετικές συνθήκες σε κάθε μία απ' αυτές συνηγορεί υπέρ της διακριτότητας των αγορών.

Ωστόσο, σημειώνεται ότι:

- Ο τρόπος προμήθειας της κινηματογραφικής ταινίας είναι κοινός για όλους τους τρόπους διανομής της. Οι εταιρίες διανομής, οι οποίες βάσει συμβολαίων έχουν, συνήθως κατ' αποκλειστικότητα σε μια γεωγραφική περιοχή (συνήθως σε κάθε κράτος), αποκτήσει το δικαίωμα διανομής ταινιών προς τις εταιρίες εκμετάλλευσης κινηματογραφικών αιθουσών. Το δικαίωμα αυτό το αποκτούν με συμβάσεις αντιπροσώπευσης από τους παραγωγούς ταινιών, που στην πλειοψηφία τους είναι οι μεγάλες εταιρίες του εξωτερικού. Κατά γενική πρακτική οι εταιρίες διανομής ταινιών δραστηριοποιούνται ή δύνανται να δραστηριοποιηθούν στο σύνολο των καναλιών διανομής. Όπως δηλώνεται ρητά από τα μέρη «η WOM δύναται να διαθέσει στο μέλλον ταινίες κάθε κατηγορίας προς κάθε κανάλι διανομής.» Συνεπώς, δεν δύναται θεωρηθεί καμία διαφοροποίηση από την πλευρά της προσφοράς.
- Το αντικείμενο εκμετάλλευσης, ήτοι η κινηματογραφική ταινία, τα δικαιώματα εκμετάλλευσης της οποίας αποκτά η εταιρία διανομής, σε επίπεδο περιεχομένου δε διαφοροποιείται ανά κανάλι διανομής. Η διαφοροποίηση του υλικού φορέα δεν είναι αρκετή για να δικαιολογήσει διαφοροποιημένα προϊόντα, αλλά είναι απλώς αναγκαία για να καλυφθούν οι τεχνικές ανάγκες σε κάθε περίπτωση διανομής.

Βάσει των ανωτέρω, στην υπό κρίση υπόθεση, η σχετική αγορά της διανομής ταινιών είναι ενιαία. Δεδομένων ωστόσο των διαφοροποιήσεων από την πλευρά της ζήτησης, μπορούν να διακριθούν οι εξής **υπο-αγορές** της ενιαίας σχετικής αγοράς διανομής ταινιών:

- α) η διανομή ταινιών στους κινηματογράφους.
- β) η εκμετάλλευση ταινιών μέσω DVD για ενοικίαση και λιανική πώληση
- γ) η παραχώρηση αδειών για την τηλεοπτική προβολή των ταινιών και
- δ) η διανομή ταινιών προς εφημερίδες και περιοδικά.

Σημειώνεται ότι οι γνωστοποιούσες δεν αναγνωρίζουν την υπό δ) σχετική αγορά ως διακριτή, καθώς «αποτελεί ευκαιριακή αγορά, η οποία δεν έχει μόνιμο χαρακτήρα. Κατά την περίοδο που

η εκδότες διέθεταν CD μουσικής μέσω των εντύπων τους, η αγορά αυτή διήρκεσε 2 έτη, ενώ τώρα που διαθέτουν κυρίως DVD με ταινίες έχει διαρκέσει μέχρι στιγμής 5 χρόνια». Το επιχείρημα αυτό δε γίνεται δεκτό από τη υπηρεσία, καθώς το γεγονός ότι η αγορά αυτή είναι σχετικά νέα δε συνεπάγεται απαραίτητα ότι έχει πρόσκαιρο χαρακτήρα, πόσο μάλλον όταν κανένα στοιχείο δεν καταδεικνύει ότι φθίνει. Ομολογουμένως, η διανομή ταινιών προς έντυπα δεν συνδέεται με αυτοτελή επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά εξαρτάται από την εμπορική πολιτική του μέσου που τα διαθέτει, δεν παύει ωστόσο να συνεισφέρει σημαντικό μέρος εσόδων στις εταιρίες διανομής. Σε κάθε περίπτωση άλλωστε, ο μη μόνιμος χαρακτήρας δεν αποστερεί από μια αγορά τη διακριτότητά της.

III.1.2. Η WOM πρόκειται να δραστηριοποιείται κατά κύριο λόγο στη διανομή και εκμετάλλευση «καλλιτεχνικών» ταινιών, οι οποίες μπορούν να διαφοροποιηθούν από τις υπόλοιπες ταινίες, τόσο λόγω κοινού, όσο και εμπορικών ιδιαιτεροτήτων. Οι γνωστοποιούσες ορίζουν: *«[ω]ς «καλλιτεχνικές» νοούνται οι ταινίες που συμμετέχουν και διακρίνονται σε μεγάλα διεθνή φεστιβάλ ταινιών και οι οποίες λόγω του ότι το ψυχαγωγικό στοιχείο δεν είναι πρωτεύον, απευθύνονται σε συγκεκριμένο κοινό, κυρίως ενηλίκων και ιδιαίτερα καλλιεργημένο σε σχέση με το νεανικό κοινό, στο οποίο κατά κύριο λόγο απευθύνονται οι εμπορικές ταινίες.»* Λόγω των ιδιαιτεροτήτων αυτών, απαιτείται ένας ιδιαίτερος χειρισμός σε επίπεδο marketing. Οι πελάτες της WOM θα είναι οι πολυκινηματογράφοι αλλά και οι κινηματογράφοι με μονές αίθουσες που παίζουν κατ' εξοχήν ποιοτικό κι όχι εμπορικό σινεμά, [...]

Εκ των ανωτέρω δύναται να θεωρηθεί ότι οι καλλιτεχνικές ταινίες είναι «ιδιαίτερες» και η διανομή τους ανήκουσα σε διαφορετική σχετική αγορά από την διανομή εμπορικών ταινιών, κυρίως από την πλευρά της ζήτησης. Για την κρίση επί του θέματος, η υπηρεσία έλαβε υπόψη της τα εξής:

- Όπως αναφέρεται στις υπ' αριθμ. 239 και 240/III/2003 Αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού: *«Με εξαίρεση ορισμένες ταινίες που θα μπορούσαν να θεωρηθούν “μοναδικές” ήτοι τα ντοκιμαντέρ και οι μικρού μήκους ταινίες, οι περισσότερες ταινίες απλώς παρέχουν ενενήντα λεπτά ψυχαγωγίας και συνεπώς θα πρέπει να θεωρηθούν εναλλάξιμες τόσο από την πλευρά θεατών όσο και από την πλευρά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης κινηματογραφικών αιθουσών. Ο μέσος θεατής συνήθως παρακολουθεί όλα τα είδη κινηματογράφου και δεν προσανατολίζεται αποκλειστικά σε κωμωδίες, αστυνομικά ή περιπέτειες ή ελληνικές ή ξένες ταινίες.»* Είναι αναμενόμενο, βέβαια, κάθε θεατής να επιλέγει, κυρίως, το είδος των ταινιών που ανταποκρίνεται στις προτιμήσεις του, ωστόσο, αν θεωρηθεί συνολικά το κοινό των κινηματογραφικών αιθουσών (σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή), δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι αυτό εμφανίζει κάποια συγκεκριμένη προτίμηση, ως προς το είδος της ταινίας που επιλέγει.
- Οι εταιρίες διανομής (κυρίως οι μεγαλύτερες εξ' αυτών) δύναται να εισάγουν, κατά κανόνα, όλα τα είδη κινηματογραφικών ταινιών κατά τη διάρκεια ενός έτους και δεν εξειδικεύονται σε κάποιο συγκεκριμένο εξ' αυτών. Συνεπώς, πρόθεση των μετόχων της WOM για εξειδίκευσή της στις καλλιτεχνικές ταινίες δεν αποκλείει την διανομή ταινιών άλλων κατηγοριών.

- Παρότι υπάρχουν κινηματογράφοι που προβάλλουν σχεδόν αποκλειστικά «καλλιτεχνικές» ταινίες, η διανομή τους δύναται να γίνει σε όλους τους κινηματογράφους, ιδιαίτερα δε όταν κάποια ταινία γίνει ευρέως γνωστή κερδίζοντας σε διεθνείς διαγωνισμούς, αποσπώντας θετικές κριτικές ή έχοντας εισπρακτική επιτυχία.
- Οι γνωστοποιούσες και όσες ανταγωνίστριες έχουν άποψη επί του θέματος υποστηρίζουν ότι το ύφος της ταινίας (καλλιτεχνική/εμπορική) δεν αποτελεί κριτήριο στον ορισμό της σχετικής αγοράς. Όπως αναφέρει κάποια από τις ερωτηθείσες εταιρίες διανομής, *«Ο καταναλωτής μπορεί να επιλέξει να δει οποιαδήποτε κατηγορία ταινίας σε οποιαδήποτε αίθουσα, και ο ίδιος κινηματογράφος κατά περίπτωση μπορεί να προβάλλει ενίοτε τις λεγόμενες καλλιτεχνικές ταινίες κι άλλοτε τις θεωρούμενες περισσότερο εμπορικές. Το ίδιο studio εταιρία παραγωγής μπορεί επίσης να δημιουργήσει άλλοτε εμπορικές και άλλοτε καλλιτεχνικές ταινίες.»*. Σύμφωνα με τη θεώρηση άλλης ανταγωνιστικής των μερών εταιρίας διανομής *«όλες οι κινηματογραφικές ταινίες είναι πρωτότυπα πνευματικά δημιουργήματα και επομένως είναι 'καλλιτεχνικές' και δεν διαφοροποιούνται από τις 'εμπορικές'»*.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, δε δικαιολογείται η θεώρηση διακριτής αγοράς καλλιτεχνικών ταινιών, καθώς οι ταινίες αυτές δε διαφοροποιούνται ουσιαστικά από τις λοιπές εμπορικές ταινίες, τόσο σε επίπεδο προσφοράς όσο και σε επίπεδο ζήτησης.

III.2. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία προσφέρουν ή ζητούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σ' αυτές.

Ως σχετική αγορά στην υπό κρίση συγκέντρωση θεωρείται το σύνολο της ελληνικής επικράτειας αλλά και η ελληνόφωνη Κύπρος, δεδομένου ότι τα δικαιώματα ταινιών αποκτώνται προς εκμετάλλευση μόνο υποτιτλισμένων ή/και μεταγλωττισμένων στην ελληνική γλώσσα.

IV. Στα πλαίσια της εξέτασης της υπό κρίση πράξης, δεδομένης της έλλειψης στοιχείων για τη συνολική αγορά διανομής ταινιών και τις υπο-αγορές της, αλλά και της ύπαρξης κάθετων σχέσεων μεταξύ των μερών σε διάφορες από τις υπο-αγορές, θα πραγματοποιηθεί ανάλυση των αγορών αυτών στο μέγιστο δυνατό, ανεξάρτητα εάν αυτές κρίνονται ως επηρεαζόμενες ή όχι.

IV.1. Για την σχετική αγορά της διανομής ταινιών δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Ούτε τα μέρη ούτε οι ερωτηθείσες ανταγωνιστικές εταιρίες ήταν σε θέση να εκτιμήσουν το σύνολο καθώς και επιμέρους μερίδια αγοράς ώστε να είναι δυνατός ο σχηματισμός συνολικής εικόνας. Όπως τονίζεται από εταιρία διανομής, *«η συνολική αγορά διανομής και εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών παρουσιάζει ιδιομορφίες και η όποια προσπάθεια προσδιορισμού μεριδίων αγοράς θα κατέληγε σε επισφαλή αποτελέσματα. Αυτό συμβαίνει κυρίως για το λόγο ότι τα εκάστοτε μερίδια αγοράς είναι ρευστά, καθώς τελούν σε άμεση συνάρτηση και με την εμπορικότητα των ταινιών που κάθε φορά διατίθενται προς διανομή.»*

IV.1.1. Ανάλογα με την εταιρία παραγωγής της ταινίας διακρίνονται δύο βασικά κανάλια προμήθειας κινηματογραφικών ταινιών, ανεξαρτήτου του μέσου εκμετάλλευσης τους (Κινηματογράφο, DVD ή TV). Η ταινία μπορεί να διανέμεται από κάποια από τις μεγάλες εταιρίες διανομής (UNIVERSAL, PARAMOUNT, FOX, WARNER, DISNEY, SONY και MGM), ή από «ανεξάρτητες» εταιρίες παραγωγής, όπως ενδεικτικά οι Pathe International, Celluloid Dreams Sales SAS, TF1 International και Gaumont SA.

Οι εταιρίες διανομής, βάσει συμβάσεων αποκτούν κατ' αποκλειστικότητα και για το σύνολο της χώρας/γλώσσας – εν προκειμένω της Ελλάδας και της Ελληνόφωνης Κύπρου – το δικαίωμα διανομής συγκεκριμένων ταινιών που αφορά η εκάστοτε σχετική σύμβαση. Στις περιπτώσεις αντιπροσώπευσης των μεγάλων αμερικανικών εταιριών παραγωγής, υπάρχουν συμβάσεις αντιπροσώπευσης με κάποια αντίστοιχη εταιρία διανομής στην Ελλάδα, οι οποίες δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένες ταινίες. Μια εγχώρια εταιρία διανομής υπογράφοντας σύμβαση αντιπροσώπευσης, με εταιρία παραγωγής (ή/και διανομής) ταινιών του εξωτερικού, αποκτά κατά κανόνα τα δικαιώματα σε όλες τις ταινίες που θα καταστούν διαθέσιμες για εκμετάλλευση κατά τη διάρκεια της σύμβασης (που συνήθως είναι ένα έτος).

Στην περίπτωση των ανεξάρτητων εταιριών παραγωγής, η δυνατότητα εκμετάλλευσης προϋποθέτει την αγορά των δικαιωμάτων της ταινίας από τον παραγωγό, για διάστημα 7 έως 15 ετών. Για το σκοπό αυτό διενεργούνται στο εξωτερικό συγκεκριμένες αγορές (Film markets). Η πώληση των δικαιωμάτων της ταινίας από τον παραγωγό γίνεται σε ελεύθερη βάση και η ταινία πωλείται στον ενδιαφερόμενο που θα ικανοποιήσει τις οικονομικές προσδοκίες αλλά και τις προσδοκίες για την καλύτερη διανομή. Ως ιδιαιτερότητα των ταινιών αυτών μπορεί να θεωρηθεί το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος μπορεί να αγοράσει τις ταινίες αυτές και μεμονωμένα, (όχι σε πακέτο) όπως συμβαίνει με τις μεγάλες εταιρίες διανομής. Συναφώς, οι γνωστοποιούσες δηλώνουν ότι η WOM δεν αντιπροσωπεύει καμία από τις μεγάλες εταιρίες παραγωγής ταινιών και θα δραστηριοποιείται στις ταινίες των ανεξάρτητων παραγωγών.

IV.1.2. Στην Ελληνική αγορά πληθώρα εταιριών δραστηριοποιείται στην αγορά διανομής κινηματογραφικών ταινιών. Το μεγαλύτερο ποσοστό της αγοράς συγκεντρώνεται στις μεγάλες εταιρίες διανομής που εκπροσωπούν τα μεγάλα studios της Αμερικής, με αποκλειστικές κατά βάση συνεργασίες. Όπως αναφέρει η [...] στην [...] επιστολή της *«Πέρα από τις τέσσερις μεγάλες εταιρίες που αντιπροσωπεύουν Αμερικανικά στούντιο στην Ελλάδα, όλες οι άλλες εταιρίες έχουν λιγότερο του 5%, η κάθε μία»*.

IV.1.3. Σύμφωνα με τις γνωστοποιούσες δεν υφίστανται νομικά ή πραγματικά εμπόδια εισόδου. Ακόμα και η ύπαρξη αποκλειστικών συνεργασιών μεταξύ των μεγάλων εταιριών παραγωγής του εξωτερικού με εγχώριες εταιρίες διανομής ταινιών, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εμπόδιο εισόδου στην αγορά, δεδομένου ότι αυτές είναι χρονικά και γεωγραφικά περιορισμένες και είναι συνυφασμένες κατά παγκόσμια πρακτική με την ιδιαιτερότητα που ενέχει το ενσωματωμένο στους υλικούς φορείς πνευματικό δικαίωμα. Άρα νομικοί περιορισμοί εισόδου στην ευρύτερη αγορά διανομής κινηματογραφικών ταινιών δεν υφίστανται. Σχετικά με τα πραγματικά εμπόδια εισόδου, ως τέτοια θα μπορούσαν να θεωρηθούν το σημαντικό επίπεδο των οικονομικών μέσων και δυνατοτήτων που απαιτούνται. Ωστόσο, κατά τις γνωστοποιούσες, *«[η] τεχνολογική υπεροχή, ο εξοπλισμός οι εγκαταστάσεις,*

η φήμη, η τεχνογνωσία, η καθετοποιημένη οργάνωση και ολοκλήρωση μιας επιχείρησης.... δεν θα πρέπει να θεωρηθούν ως πραγματικά εμπόδια εισόδου, δεδομένου ότι συνιστούν ορθολογική συμπεριφορά μιας υγιούς ανταγωνιστικής επιχείρησης.» Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο χώρος από τα υψηλά ποσοστά πειρατείας ενόψει και της διαδεδομένης χρήσης νέων τεχνολογιών στις διαδικτυακές υπηρεσίες θεωρούνται από τα μέρη ως ένα πραγματικό εμπόδιο εισόδου.

Στο ίδιο περίπου πλαίσιο κινούνται και οι γνώμες των ανταγωνιστών που ερωτήθηκαν σχετικά, καθώς η πλειοψηφία θεωρεί ότι δεν υπάρχουν νομικά εμπόδια εισόδου. Ως πραγματικό εμπόδιο αναφέρεται από κάποιους η ύπαρξη αποκλειστικών συνεργασιών με τα μεγάλα studios του Hollywood. Επίσης, το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθεισών εταιριών διανομής αναφέρει ότι το ύψος της επένδυσης που απαιτείται για την απόκτηση των δικαιωμάτων διανομής από τους παραγωγούς δικαιούχους δύναται να αποτρέψει την είσοδο. Οι οικονομικές παράμετροι είναι ιδιαίτερα περιοριστικές όπως είναι αναμενόμενο κυρίως για τις μικρές εταιρίες του χώρου. Ως περιοριστικός παράγοντας στην εν λόγω αγορά αναφέρεται επίσης και *«η καθετοποίηση των λειτουργιών που παρατηρείται από επιχειρήσεις του χώρου»*.

IV.2. Η κινηματογραφική προβολή αφορά την πρώτη και βασική εκμετάλλευση μιας ταινίας. Στην συγκεκριμένη εκμετάλλευση, η επιτυχία μιας ταινίας και οι εισπράξεις της μετρώνται με τον αριθμό των θεατών που την παρακολούθησαν κατά την προβολή της στις κινηματογραφικές αίθουσες, δηλαδή το αριθμό των εισιτηρίων που «έκοψε».

Διαθέσιμα στοιχεία για το συνολικό μέγεθος της αγοράς και τα μερίδια των εταιριών διανομής δεν υπάρχουν. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των μερών, το συνολικό μέγεθος της αγοράς διανομής ταινιών προς κινηματογράφους κυμαίνεται μεταξύ 12 έως 15 εκατομμύρια εισιτήρια. Το μερίδιο αγοράς της ODEON στην εν λόγω αγορά εκτιμάται από τα μέρη ότι είναι [...], ενώ της θυγατρικής της εταιρίας ROSEBUD δεν ξεπερνάει το [...]. Για τη WOM δεν μπορεί να γίνει σχετική εκτίμηση μεριδίου αγοράς, δεδομένου ότι η εταιρία είναι νεοσύστατη και δεν έχει ακόμη δραστηριότητα.

Πέραν των εκτιμήσεων δεν είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός της κατανομής της αγοράς, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν σχετικές έρευνες, ούτε είναι καταγεγραμμένος ο αριθμός εισιτηρίων που πραγματοποιεί κάθε εταιρία. Στην εν λόγω αγορά, τα μερίδια καθορίζονται από τον αριθμό των εισιτηρίων που «έκοψε» η κάθε ταινία και γι' αυτό ακριβώς το λόγο είναι ιδιαίτερα ευμετάβλητα και διαφοροποιούνται από έτος σε έτος, δεδομένου ότι εξαρτώνται άμεσα από την τελική εμπορική επιτυχία των ταινιών. Η εμπορική επιτυχία κάποιας ταινίας δεν μπορεί να προδιαγραφθεί εκ των προτέρων, και πολλές είναι οι περιπτώσεις καλλιτεχνικών ταινιών που πραγματοποίησαν εισπράξεις επιπέδου εμπορικής επιτυχίας. Στην περίπτωση των εμπορικών ταινιών η διανομή αυτών στους κινηματογράφους συνήθως καλύπτεται από συμβάσεις αποκλειστικής διανομής που έχουν γίνει μεταξύ εγχώριου διανομέα και εταιρίας παραγωγής. Σε κάποιες περιπτώσεις το δικαίωμα της αποκλειστικής διανομής περιορίζεται μόνο στην κινηματογραφική προβολή.

Όσον αφορά τη συνεργασία των διανομέων με τους αιθουσάρχες, αυτή κατά κανόνα δε διέπεται από συμβάσεις συνεργασίας. Σε εβδομαδιαία βάση γίνεται ad hoc διαπραγμάτευση

για κάθε ταινία όπου αποφασίζεται η αμοιβή του διανομέα σε ποσοστό επί του εισιτηρίου, (συνήθως 35-50%), καθώς και η διάρκεια προβολής της συγκεκριμένης ταινίας.

Σημειώνεται ότι ο όμιλος ODEON δραστηριοποιείται στην εκμετάλλευση κινηματογραφικών αιθουσών μέσω της θυγατρικής της ODEON CINEMAS ΑΕ, η οποία εκμεταλλεύεται τουλάχιστον 15 κινηματογράφους σε όλη την Ελλάδα.

IV.2.1 Ως επηρεαζόμενη αγορά νοείται: α) κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφ' όσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή τουλάχιστον 15% (Η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση και οποιαδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (αφορά κάθετες σχέσεις)

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η αγορά διανομής κινηματογραφικών ταινιών στους κινηματογράφους δεν αποτελεί επηρεαζόμενη αγορά από την υπό εξέταση πράξη, δεδομένου ότι η ΠΗΓΑΣΟΣ δε δραστηριοποιείται στην εν λόγω αγορά, ούτε σε αγορά προηγούμενου ή επόμενου σταδίου, άρα δεν μπορεί να γίνει λόγος για οριζόντιες ή κάθετες σχέσεις μεταξύ των μερών στην εν λόγω αγορά. Η ODEON δραστηριοποιείται μεν σε αγορά επόμενου σταδίου δεδομένου ότι δραστηριοποιείται και στο χώρο εκμετάλλευσης κινηματογραφικών αιθουσών, αλλά δεδομένου ότι η WOM δεν αποτελεί εμπλεκόμενο μέρος, δεν καλύπτονται οι απαιτούμενες για τον ορισμό της επηρεαζόμενης αγοράς προϋποθέσεις.

IV.3 Το συνολικό μέγεθος της υπο-αγοράς της διανομής ταινιών προς ενοικίαση ή πώληση δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί, ωστόσο αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων των εταιριών διανομής.

IV.3.1. Η αγορά εκμετάλλευσης ταινιών μέσω DVD στα videoclubs και στα λοιπά καταστήματα λιανικής πώλησης, δεν μπορεί να θεωρηθεί επηρεαζόμενη αγορά, δεδομένου ότι η ΠΗΓΑΣΟΣ δε δραστηριοποιείται στην εν λόγω αγορά, ούτε σε αγορά προηγούμενου ή επόμενου σταδίου, άρα δεν μπορεί να γίνει λόγος για οριζόντιες ή κάθετες σχέσεις μεταξύ των μερών. Παρά το γεγονός ότι η ΠΗΓΑΣΟΣ διαθέτει κάποια DVD μέσω εντύπων που εκδίδει, βάσει και σχετικής Γνωμοδότησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν δύναται να θεωρηθεί videoclub, ούτε κατάστημα λιανική πώλησης, αλλά ούτε ανταγωνιστική αυτών εταιριών.

IV.4. Το συνολικό μέγεθος της συγκεκριμένης υπο-αγοράς δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί. Η συνηθισμένη πρακτική συνεργασίας μεταξύ εταιριών διανομής και τηλεοπτικών καναλιών, αφορά την υπογραφή συμβάσεων παραχώρησης δικαιωμάτων συγκεκριμένων ταινιών για συγκεκριμένη χρονική περίοδο και αριθμούς μετάδοσης κάθε τίτλου. Μέσω των συμβάσεων αυτών παρέχεται δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης των ταινιών για τη συγκεκριμένη συμβατική περίοδο. Σε πολλές περιπτώσεις οι τηλεοπτικοί σταθμοί δύναται να απευθυνθούν

κατευθείαν στις εταιρίες παραγωγής για την απόκτηση των δικαιωμάτων αυτών. Όπως αναφέρει η γνωστοποιούσα, οι εταιρίες διανομής όπως η ODEON «*πωλούν στα κανάλια μόνο δικαιώματα ταινιών, των ανεξαρτήτων (ευρωπαϊκών ή αμερικάνικων) εταιριών και όχι των μεγάλων αμερικάνικων εταιριών παραγωγής ταινιών (major), οι οποίες προμηθεύουν απευθείας την εν λόγω αγορά χωρίς τη διαμεσολάβηση των εταιριών διανομής.*» Σχετικά με την αγορά της τηλεόρασης, στην οποία όπως έχουμε ήδη αναφέρει δραστηριοποιείται η ΠΗΓΑΣΟΣ, έχοντας από κοινού με άλλες εταιρίες και μέσω της ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ τον έλεγχο του καναλιού πανελληνίας εμβέλειας MEGA CHANNEL, σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό των εσόδων από πώληση προγράμματος ή άλλων ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών σε επίπεδο συνόλου αγοράς, επομένως η τηλεοπτική αγορά μετράται σε επίπεδο τηλεθέασης και διαφημιστικής δαπάνης. Το μερίδιο αγοράς του MEGA CHANNEL στην αγορά της τηλεόρασης βάσει της διαφημιστικής δαπάνης για το 2007 ανήλθε στο [...] ενώ για το 2006 στο [...].

IV.4.1. Η αγορά παραχώρησης αδειών τηλεοπτικής προβολής ταινιών, μπορεί να θεωρηθεί ως καθέτως επηρεαζόμενη από την υπό κρίση πράξη, δεδομένου ότι η ODEON (και η WOM) βρίσκεται σε προηγούμενο στάδιο της εμπορικής διαδικασίας του Προϊόντος σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η ΠΗΓΑΣΟΣ, το μερίδιο αγοράς της οποίας ξεπέρνα το [...].

IV.5. Η διανομή ταινιών προς εφημερίδες και περιοδικά, είναι μια σχετικά νέα μορφή εκμετάλλευσης, που δημιουργήθηκε μέσω της διάθεσης DVD ταινιών μαζί με τα έντυπα για προωθητικούς λόγους, πολιτική που εφαρμόζουν πολλά έντυπα την τελευταία πενταετία. Επιπλέον, παρά το γεγονός ότι δεν δύναται να θεωρηθεί επηρεαζόμενη, όπως θα αναλυθεί στην επόμενη Ενότητα, χρήζει προσοχής κατά την εξέταση της υπό κρίση πράξης, δεδομένου ότι σε αυτή εντοπίζονται κάθετες σχέσεις μεταξύ των μερών. Όπως διαπιστώνεται, υπάρχει σημαντικής οικονομικής αξίας συνεργασία μεταξύ της ODEON και της ΠΗΓΑΣΟΣ, [...].

Οι συνεργασίες μεταξύ εκδοτικών οίκων και εταιριών διανομής, διέπονται από συμβάσεις παραχώρησης δικαιωμάτων συγκεκριμένων ταινιών, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο εκμετάλλευσης και αριθμού κυκλοφορίας κάθε τίτλου, με τις οποίες παρέχεται αποκλειστικότητα εκμετάλλευσης των ταινιών για τη συγκεκριμένη συμβατική περίοδο. Οι εκδότες αγοράζουν τα σχετικά δικαιώματα εκμετάλλευσης των ταινιών όχι μόνο από τις ελληνικές εταιρίες διανομής αλλά και απευθείας από τις ειδικές αγορές, που διενεργούνται στο εξωτερικό για το σκοπό αυτό.

IV.5.1. Εντός της αγοράς διανομής και εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών μέσω εφημερίδων και περιοδικών δεν δύναται να προσδιοριστούν οριζόντιες παρά μόνο κάθετες σχέσεις μεταξύ της ΠΗΓΑΣΟΣ και της ODEON δεδομένου ότι η ΠΗΓΑΣΟΣ ως επιχείρηση εκδόσεων περιοδικών και εφημερίδων δεν δραστηριοποιείται στην αγορά αυτή αλλά σε αγορά επόμενου σταδίου. Όπως ορθά σημειώνουν οι γνωστοποιούσες «*σε καμία περίπτωση το μερίδιο αγοράς της δεν αγγίζει το απαιτούμενο 25% προκειμένου η αγορά αυτή να μπορέσει να θεωρηθεί ως επηρεαζόμενη. Συγκεκριμένα, για το έτος 2007 το συνδυασμένο μερίδιο της ΠΗΓΑΣΟΣ στην αγορά εφημερίδων ανήλθε στο[...] σε διαφημιστική δαπάνη ή σε[...] σε κυκλοφορία ή[...] σε έσοδα από διαφήμιση και κυκλοφορία.*»

V. 1 Η επιχείρηση στόχος WOM αποτελεί νεοσύστατη εταιρία διανομής και εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών, η οποία, κατά τις γνωστοποιούσες, αποτελεί λειτουργικά αυτόνομη κοινή επιχείρηση κατά την έννοια του άρ. 4 παρ. 5 του Ν. 703/77, δεδομένου ότι πληροί μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής μονάδας ήτοι α) θα διαθέτει διοίκηση, προσωπικό, περιουσιακά στοιχεία και πόρους ώστε να ασκεί όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής μονάδας, β) θα έχει αυτόνομη παρουσία στην αγορά και δεν θα εξαρτάται από τις μητρικές εταιρίες, και γ) η διάρκεια ζωής της εταιρίας έχει οριστεί στα 50 έτη, γεγονός που αποδεικνύει το μόνιμο της λειτουργίας της.

Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, η WOM δύναται βάσει καταστατικού σκοπού να διανέμει όλο τα είδη ταινιών προς όλα τα κανάλια διανομής, ενώ σύμφωνα με τη βούληση των μετόχων, σκοπός είναι η WOM να εξειδικευτεί στη διανομή καλλιτεχνικών ταινιών. Για το λόγο αυτό, φαίνεται να υπάρχει μερική επικάλυψη δραστηριότητας μεταξύ της WOM και της ODEON, και πλήρης επικάλυψη δραστηριοτήτων μεταξύ της WOM και της θυγατρικής της ODEON, ROSEBUD δεδομένου ότι η ROSEBUD δραστηριοποιείται επίσης κυρίως στις καλλιτεχνικές ταινίες. Σχετικά με την επικάλυψη δραστηριοτήτων, οι γνωστοποιούσες αναφέρουν ότι μεταξύ της μητρικής ODEON και της WOM δεν πρόκειται να υπάρξει επικάλυψη λόγω της εξειδίκευσης στη διανομή καλλιτεχνικών ταινιών, ωστόσο *«μπορούν δυνητικά να θεωρηθούν ανταγωνίστριες»*, ενώ αναφορικά με την ROSEBUD *«οι δύο εταιρίες [WOM & ROSEBUD] θα λειτουργούν τελείως ανταγωνιστικά στην αγορά των 'καλλιτεχνικών ταινιών' και η κάθε μία θα αγοράζει τις ταινίες που κατά την εκτίμηση της θα πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για αποδοτικότερη εκμετάλλευση και απόδοση μεγαλύτερων εσόδων»*.

Σχετικά με το δίκτυο διανομής της WOM, τα μέρη δηλώνουν [...].

Σχετικά με την αυτονομία και την ανεξαρτησία της WOM από τις μητρικές της, οι γνωστοποιούσες αναφέρουν ότι η ανεξαρτησία της εμπορικής της πολιτικής θα διασφαλιστεί από τη μετοχική της σύνθεση, η οποία θα αντικατοπτρίζεται και στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου. [...].

Τέλος, αναφορικά με την μέχρι τώρα οικονομική δραστηριότητα της WOM από την ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας, δηλαδή τον Ιούνιο του 2008, μέχρι την στιγμή της γνωστοποιηθείσας συμφωνίας, δεν έχει ολοκληρωθεί η στελέχωση της. Έχουν δημιουργηθεί κάποια έξοδα σύστασης, εγκατάστασης και εμπορικής δραστηριότητας που ανέρχονται στο ποσό των [...] και περιλαμβάνουν την μίσθωση γραφείων στο Χαλάνδρι Αττικής.

VI.1. Τα μέρη εκτιμούν ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν δύναται να επηρεάσει αρνητικά τον ανταγωνισμό εντός της αγοράς διανομή κινηματογραφικών ταινιών επειδή:

«α) η ΠΗΓΑΣΟΣ και η ODEON, που είναι τα δύο συμμετέχοντα /γνωστοποιούντα μέρη δεν είναι ανταγωνιστές μεταξύ τους.

β) η WOM, η κοινή δηλαδή εταιρία, είναι νεοσύστατη εταιρία, δεν έχει δηλαδή ακόμη μερίδιο αγοράς και επιπλέον αναμένεται ότι θα επηρεάσει το συνολικό μερίδιο στην αγορά ελάχιστα (περίπου 1%), λόγω του μικρού τζίρου που αναμένεται να πραγματοποιηθεί, δεδομένης της έμφασης που θα δώσει στις 'καλλιτεχνικές' ταινίες, οι οποίες αποτελούν ένα ιδιαίτερο

αντικείμενο μέχρι σήμερα για την ODEON. Το αντικείμενο κατά συνέπεια, της συγκέντρωσης αναμένεται να είναι μικρό, λόγω ακριβώς της φύσης και του αριθμού των εν λόγω ταινιών και γ) ο ανταγωνισμός στις υπό κρίση σχετικές αγορές είναι πολύ έντονος και δεν υπάρχουν ουσιώδη εμπόδια εισόδου και εξόδου.»

VI.2. Στην πλειοψηφία τους οι απόψεις των ανταγωνιστών για τα αποτελέσματα της γνωστοποιηθείσας πράξης, συγκλίνουν στο ότι αυτή δεν πρόκειται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό τόσο σε επίπεδο συνολικής αγοράς διανομής κινηματογραφικών ταινιών όσο και στις επιμέρους υπο-αγορές.

Δεδομένης ωστόσο της φύσης της πράξης, αποτέλεσμα της οποίας είναι ένας όμιλος επιχειρήσεων με σημαντική δραστηριότητα στην αγορά των ΜΜΕ να επεκτείνει τη δραστηριότητα του στο χώρο της διανομής κινηματογραφικών ταινιών, δηλώνονται κάποιοι προβληματισμοί. Συγκεκριμένα, ένας εκ των ανταγωνιστών δηλώνει ότι δεν πρόκειται να υπάρξει επίδραση στον ανταγωνισμό εφόσον οι υποαγορές της τηλεοπτικής προβολής ταινιών και της διανομής προς εφημερίδες και περιοδικά παραμείνουν ανοιχτές και δεν περιοριστούν από συμβάσεις αποκλειστικότητας μεταξύ των μέσων ενημέρωσης και των διανομέων ταινιών. Άλλες εταιρίες διανομής αναφέρουν ότι δεν θα επηρεαστεί ο ανταγωνισμός με την προϋπόθεση ότι «η ΠΗΓΑΣΟΣ θα διατηρήσει πολιτική ίσης αντιμετώπισης..» ή «η εταιρία [WOM] δεν χρησιμοποιεί αθέμιτα την οικονομική επιφάνεια των μετόχων της και την παράλληλη ιδιοκτησία μέσων και επιχειρήσεων που εφάπτονται ή αποτελούν άλλα επίπεδα της ίδιας αγοράς»

VII. Η υπό κρίση πράξη εξετάζεται υπό το πρίσμα του Ν. 703/77. Παρά το γεγονός ότι η εξαγοράζουσα 'ΠΗΓΑΣΟΣ', τόσο σε επίπεδο εταιρίας όσο και σε επίπεδο ομίλου, δραστηριοποιείται στο χώρο των μέσων ενημέρωσης, ο Ν. 3592/2007 στην παρούσα εξέταση δεν εφαρμόζεται, δεδομένου ότι οι σχετικές με τη συγκέντρωση αγορές, δεν σχετίζονται με το χώρο των Μέσων Ενημέρωσης.

VII.1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδαφ. β' του ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Σύμφωνα δε με την παρ. 3 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, όπως ισχύει, «ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης και ιδίως από: α) δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή τις αποφάσεις των οργάνων μίας επιχείρησης.

Η απόκτηση ελέγχου αποτελεί συστατικό στοιχείο της έννοιας της συγκέντρωσης. Όπως γίνεται αποδεκτό στη θεωρία, αρκεί και η δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης. Δεν απαιτείται κατά συνέπεια να αποδεικνύεται ότι η ελέγχουσα επιχείρηση πραγματικά ασκεί αυτή τη δυνατότητα. Το αν θα γίνει χρήση αυτής της δυνατότητας δεν καθίσταται αποφασιστικής σημασίας. Πολλές φορές, δεν χρειάζεται καν

να γίνει χρήση αφού η ελεγχόμενη επιχείρηση ανταποκρίνεται από μόνη της στις πιθανολογούμενες επιθυμίες της ελέγχουσας. Η απόκτηση ελέγχου από μία επιχείρηση σε μία άλλη αποτελεί βασικό συστατικό της έννοιας της συγκέντρωσης. Μία επιχείρηση είναι ελεγχόμενη-εξαρτημένη όταν δεν είναι αυτόνομη, δηλ., όταν είτε πρέπει να ακολουθήσει τις οδηγίες είτε να λάβει υπόψη τα συμφέροντα της ελέγχουσας επιχείρησης ή τρίτων.

Ο έλεγχος μπορεί να είναι τόσο άμεσος όσο και έμμεσος. Το «άμεσος» είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την απόκτηση ελέγχου του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων επιχειρήσεων (π.χ. δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας, χωρίς να είναι απαραίτητη η άσκηση εμπράγματου δικαιώματος). Έμμεσος είναι ο έλεγχος όταν η επιχείρηση δεν αποκτά άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων, αλλά της παρέχεται η δυνατότητα ελέγχου και διαθέσεως των περιουσιακών της στοιχείων με την καθοριστική της συμμετοχή στα όργανα της ελεγχόμενης επιχείρησης.

Συγκέντρωση μπορεί να επέλθει όχι μόνο όταν μεταβάλλεται η δομή μιας επιχείρησης (μία επιχείρηση αποκτά τον έλεγχο μιας άλλης, ή δύο εταιρίες συγχωνεύονται), αλλά και στην περίπτωση όπου δημιουργείται νέα δομή, με τη μορφή κοινής επιχείρησης (“joint venture”). Όταν ο έλεγχος αποκτάται από περισσότερα του ενός πρόσωπα, γίνεται λόγος για κοινό έλεγχο. Για την αποδοχή του κοινού ελέγχου στις συμμετέχουσες στην κοινή επιχείρηση εταιρίες, πρέπει να διαπιστωθεί η ύπαρξη κοινής βούλησης μεταξύ των συμμετεχουσών επιχειρήσεων καθώς και η συντονισμένη άσκηση των δικαιωμάτων ή δυνατοτήτων επιρροής. Ο κοινός έλεγχος μπορεί να προβλέπεται είτε στο καταστατικό της κοινής επιχείρησης, είτε σε άλλες συμβάσεις. Μπορεί δε να θεμελιώνεται και σε παράλληλες συμμετοχές. Κατά περίπτωση, αρκεί το γεγονός ότι τα κοινά συμφέροντα των συμμετεχουσών επιχειρήσεων είναι τόσο δυνατά και διαρκή ώστε να αναμένει κανείς τη διαμόρφωση της παραπάνω απαιτούμενης κοινής βούλησης.

VII.2. Για την περαιτέρω εξειδίκευση της έννοιας αυτής του άρθρου 4, παρ. 5 εδ. 1, χρησιμοποιούνται κριτήρια, τα οποία αναφέρει η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: πρώτον, θα πρέπει η κοινή επιχείρηση να δρα στην αγορά ως ανεξάρτητος προμηθευτής και αγοραστής και να μην αναλαμβάνει από τις μητρικές επιχειρήσεις απλώς και μόνο ορισμένες βοηθητικές λειτουργίες. Δεύτερον, θα πρέπει η κοινή επιχείρηση να πραγματοποιεί λιγότερο του μισού του κύκλου εργασιών της με τις μητρικές εταιρίες. Τρίτον, μία κοινή επιχείρηση έχει χαρακτήρα συγκέντρωσης όταν προορίζεται και είναι σε θέση να ασκεί τις δραστηριότητές της για απεριόριστο ή μακρύ χρονικό διάστημα. Η ύπαρξη και η ανεξαρτησία σε μακροπρόθεσμη βάση της κοινής επιχείρησης αποδεικνύεται από τη φύση και την ποσότητα των πόρων που τίθενται στη διάθεση της κοινής επιχείρησης για τη λειτουργία της.

Μια επιχείρηση δεν λειτουργεί αυτόνομα αν απλώς αναλαμβάνει έναν ειδικό τομέα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των ιδρυτικών επιχειρήσεων χωρίς να έχει πρόσβαση στην αγορά. Αυτό μπορεί να συμβεί, όταν για παράδειγμα οι κοινές επιχειρήσεις έχουν επικουρικές δραστηριότητες σε σχέση με αυτές των ιδρυτικών τους επιχειρήσεων ή όταν η δραστηριότητά τους περιορίζεται στη διανομή ή στις πωλήσεις των προϊόντων των ιδρυτικών τους επιχειρήσεων.

Σε κάθε περίπτωση, βασικό στοιχείο αποτελεί η άσκηση ή μη, από την κοινή επιχείρηση, **δικής της εμπορικής πολιτικής**, που θα της επιτρέπει να αποφασίζει και να δρα ανεξάρτητα, να είναι. δηλ. σε θέση να αποφασίσει τη θέση της σε θέματα ανταγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα δικά της συμφέροντα. Θα πρέπει, επίσης, **να διαθέτει επαρκείς χρηματοοικονομικούς και λοιπούς πόρους, σε μακροπρόθεσμη βάση.**

VII.2.2. Η παρ. 5 εδ. 2 του άρθρου 4 ν. 703/77 ορίζει ότι: *«στο μέτρο που η δημιουργία της κοινής επιχείρησης έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα το συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες, ο συντονισμός αυτός αξιολογείται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 1».*

Συντονισμός μεταξύ των μητρικών και τις κοινής δεν υπάρχει όταν οι μητρικές επιχειρήσεις αποσύρονται απόλυτα και μόνιμα από την αγορά της κοινής επιχείρησης και δεν δρουν σε αγορές των μητρικών επιχειρήσεων. Ακόμα όμως και αν θεωρηθεί ότι η κοινή επιχείρηση δραστηριοποιείται στις αγορές των μητρικών, ο συντονισμός είναι μικρός, όταν οι μητρικές περιορίζουν την επιρροή που ασκούν στις στρατηγικές αποφάσεις της κοινής επιχείρησης. Ως εκ τούτου, δεν έχει σημασία τόσο η νομική μορφή των σχέσεων μεταξύ των μητρικών επιχειρήσεων, όσο οι άμεσες ή έμμεσες πραγματικές, ή δυνητικές επιπτώσεις επί των συνθηκών στην αγορά που προκύπτουν από τη δημιουργία και τη λειτουργία της κοινής επιχείρησης. Σε περίπτωση ύπαρξης συντονισμού, αυτός αξιολογείται με βάση τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 1, ν. 703/77, λαμβάνοντας υπόψη τις δύο προϋποθέσεις της του άρθρου 4, παρ. 5, εδ. 3, ν. 703/77: *«(..) Κατά την αξιολόγηση αυτή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει υπόψη ιδίως: α) αν δύο ή περισσότερες μητρικές επιχειρήσεις ασκούν, σε σημαντικό βαθμό, δραστηριότητες στην ίδια αγορά με την κοινή επιχείρηση ή σε αγορά προηγούμενων ή επομένων σταδίων από αυτήν της κοινής επιχείρησης ή σε παραπλήσια αγορά, στενά συνδεδεμένη με την αγορά αυτή και β) εάν ο συντονισμός, ο οποίος απορρέει ευθέως από τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης, παρέχει στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να εξαλείψουν τον ανταγωνισμό σε μεγάλο μέρος των αγορών τους.»*

VII.3. Με το άρθρο 4β του ν. 703/77 εισάγεται ο προληπτικός έλεγχος των συγκεντρώσεων η δε προθεσμία των δέκα (10) εργάσιμων ημερών, μέσα στην οποία πρέπει να γνωστοποιείται η συγκέντρωση των επιχειρήσεων, αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. Υποχρεούνται δε σε γνωστοποίηση: (α) σε περίπτωση που η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, η καθεμία από αυτές, (β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων, που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων.

Η υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης μαζί με την απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την έκδοση απόφασης της αρμόδια αρχής, σε συνδυασμό με τις σύντομες προθεσμίες έκδοσης της απόφασης, αποτελούν τους βασικούς άξονες του προληπτικού ελέγχου των συγκεντρώσεων των επιχειρήσεων. Στα πλαίσια αυτού του ελέγχου, σκοπός είναι η συλλογή όλων των πληροφοριών και στοιχείων, προκειμένου η αρμόδια αρχή να μπορεί να πάρει την απόφαση για το συμβατό ή όχι της υπό κρίση γνωστοποίησης.

VII.4. Σύμφωνα με τα εκτεθέντα ανωτέρω, οι συμμετέχουσες στη γνωστοποιηθείσα πράξη επιχειρήσεις ξεπερνούν τα κατώφλια του 4β:

α) Ο κατ'αρ. 4στ. ν. 703/77 παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου ΠΗΓΑΣΟΣ, σύμφωνα με την ίδια την γνωστοποιούσα εταιρία και βάσει των στοιχείων του ενοποιημένου ισολογισμού που αφορούν το οικονομικό έτος **2007**, ανέρχεται σε [...], ενώ ο κύκλος εργασιών που επετεύχθη στην ελληνική αγορά διαμορφώνεται στα [...].

β) Ο κατ'αρ. 4στ. ν. 703/77 παγκόσμιος κύκλος εργασιών της ODEON για το έτος 2007, σύμφωνα με την γνωστοποιούσα εταιρία και βάσει των στοιχείων του ενοποιημένου ισολογισμού που αφορούν το οικονομικό έτος **2007**, ανήλθε σε [...].

Αντίστοιχα, ο κύκλος εργασιών της ODEON στην ελληνική αγορά για το έτος 2007 διαμορφώθηκε στα [...].

VII.4.1. Η γνωστοποίηση της υπό κρίση πράξης πραγματοποιήθηκε **εμπρόθεσμα** στις 6 Μαρτίου 2009, δηλ. εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υπογραφή του από 25/02/09 ιδιωτικού συμφωνητικού πώλησης ανάμεσα στην ODEON και την ΠΗΓΑΣΟΣ. Την ίδια ημερομηνία υπεγράφη το «Συμφωνητικό Μετόχων», το οποίο τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, τα δύο συμμετέχοντα μέρη αποκτούν έκαστο κεφάλαιο 50% της εταιρίας.

VII.4.2. Με βάση τη γνωστοποίηση, η πωλήτρια εταιρία (odeon) μεταβιβάζει στην αγοράστρια (πηγασος) συνολικά [...], δηλ. το ποσοστό του 50% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου. Κατά δήλωση των μερών, εκτός από τις υπάρχουσες συμφωνίες, όπως έχουν περιγραφεί ανωτέρω, δεν υπάρχουν περαιτέρω συμφωνίες ιδιαίτερης φύσεως μεταξύ των μετόχων (π.χ. σε θέματα κατανομής ψήφων όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων για ορισμένα θέματα διοίκησης ή στρατηγικής), οι οποίες ενδεχομένως να ήταν ικανές να άρουν το χαρακτήρα της εν λόγω πράξης ως πράξη δημιουργίας κοινής επιχείρησης.

VII.4.3. Η κοινή επιχείρηση λειτουργεί ως αυτόνομη οικονομική οντότητα, ήτοι

α. Θα διαθέτει διοίκηση, περιουσιακά στοιχεία και πόρους, έτσι ώστε να ασκεί όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής μονάδας για μεγάλο χρονικό διάστημα. Όσον αφορά στη διοίκηση: η διοίκηση θα ασχολείται με τις καθημερινές της δραστηριότητες, προσωπικό, περιουσιακά στοιχεία και πόρους, προκειμένου να ασκεί σε μόνιμη βάση τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες στις σχετικές αγορές. Ειδικότερα, σύμφωνα με το από 25/02/09 Συμφωνητικό Μετόχων [...]. Εκτός αυτού, τα μέρη στην με αρ. πρωτ. 2503/23.03.09 απαντητική τους επιστολή αναφέρουν τα εξής:

«Η ανεξαρτησία της εμπορικής πολιτικής της WOM θα διασφαλιστεί από[...]

Όσον αφορά σε πόρους και περιουσιακά στοιχεία: τα μέρη δηλώνουν, ότι η εν λόγω πράξη κρίθηκε απαραίτητη λόγω της φύσεως της αγοράς:

[...]

Όσον αφορά στο προσωπικό δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες, δεδομένου ότι πρόκειται για μία εταιρία χωρίς ουσιαστική δραστηριότητα μέχρι σήμερα.

β. Θα έχει αυτόνομη παρουσία στην αγορά και δε θα εξαρτάται από τις μητρικές εταιρίες. Συγκεκριμένα, η WOM δύναται βάσει καταστατικού σκοπού να διανέμει όλο τα είδη ταινιών

προς όλα τα κανάλια διανομής. Σύμφωνα με τη βούληση των μετόχων, σκοπός είναι η WOM να δώσει βαρύτητα στη διανομή καλλιτεχνικών ταινιών. Αυτό εξάλλου δηλώνεται ρητώς από τα μέρη στην υπ'αρ. 2503/23.03.09 απαντητική τους επιστολή:

«Δε θα υπάρξει επικάλυψη των δραστηριοτήτων μεταξύ της μητρικής ODEON και της WOM, γιατί η τελευταία θα δραστηριοποιηθεί στον κλάδο εκμετάλλευσης ταινιών με ιδιαίτερη έμφαση στις «καλλιτεχνικές» ταινίες, οι οποίες αποτελούν ένα ιδιαίτερο αντικείμενο λόγω της φύσεώς τους και οι οποίες δεν αποτελούν αντικείμενο της ODEON».

γ. Αναφορικά με το δίκτυο διανομής και την λειτουργική της αυτονομία, παρατηρούνται τα εξής: όταν μία κοινή επιχείρηση χρησιμοποιεί το δίκτυο διανομής ή τις αγορές μίας ή περισσότερων από τις ιδρυτικές της επιχειρήσεις, κατά κανόνα δεν παύει να χαρακτηρίζεται ως «λειτουργικά αυτόνομη», εφόσον, όμως, οι ιδρυτικές επιχειρήσεις δρουν **μόνον ως αντιπρόσωποι της κοινής επιχείρησης**. Το γεγονός ότι η κοινή επιχείρηση μπορεί να βασίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στις πωλήσεις προς τις ιδρυτικές της επιχειρήσεις ή σε αγορές από αυτές μόνο στη διάρκεια της περιόδου εκκίνησης, δεν επηρεάζει κανονικά τον χαρακτήρα της ως λειτουργικά αυτόνομης επιχείρησης.

Σχετικά με το δίκτυο διανομής της WOM, τα μέρη δηλώνουν ότι [...].

Σχετικά με την αντίθετη περίπτωση, δηλαδή τη διανομή ταινιών της ODEON από τη WOM, διασαφηνίζεται από τις γνωστοποιούσες ότι αυτή «δεν είναι δυνατή τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, δεδομένου ότι πρόκειται για νεοσύστατη εταιρία, η οποία δεν διαθέτει ούτε το απαιτούμενο δίκτυο, ούτε την απαραίτητα τεχνογνωσία».

Τα μέρη δηλώνουν, επίσης, ότι: α) η ODEON δεν θα προμηθεύει τις ταινίες της στις εταιρίες του ομίλου ΠΗΓΑΣΟΣ μέσω της WOM, αλλά απευθείας. Πέραν της ενδεχόμενης συμμετοχής της ODEON στο σύστημα διανομής της και β) πλην της συμμετοχής των εταιριών ODEON και ΠΗΓΑΣΟΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της WOM δεν είναι ορατές μέχρι στιγμής, άλλες οικονομικές σχέσεις μεταξύ των τριών εταιριών».

VIII. Αποτέλεσμα συντονισμού ανταγωνιστικής συμπεριφοράς

Σχετικά με την αυτονομία και την ανεξαρτησία της WOM από τις μητρικές της, οι γνωστοποιούσες αναφέρουν ότι η ανεξαρτησία της εμπορικής της πολιτικής θα διασφαλιστεί από τη μετοχική της σύνθεση, η οποία θα αντικατοπτρίζεται και στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου [...]. Ως εκ τούτου, προκύπτει ότι η ODEON, η μοναδική εκ των δύο μητρικών που δραστηριοποιείται στις σχετικές αγορές- δε θα μπορεί να αποφασίζει άνευ συναινέσεως της εταιρίας ΠΗΓΑΣΟΣ.

Κατά συνέπεια, με βάση τα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω, εκτιμάται ότι η γνωστοποιηθείσα πράξη δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητά της να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, δε θίγει τον πραγματικό ή δυνητικό ανταγωνισμό με βάση τις όρια που θέτει ο νόμος 703/77.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού-Τμήμα Α΄, επιτρέπει την κατ' άρθρο 4β του ν. 703/1977 γνωστοποιηθείσα την 6.3.2009 (αρ. ημ. πρωτ. 1956) εξαγορά από την εταιρία «ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με την επωνυμία «Word of Mouth ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ» από την ΟΔΕΟΝ, κάτοχο του 100% των μετοχών της WOM, βάσει του από 25.2.2009 Ιδιωτικού Συμφωνητικού, δεδομένου ότι η συγκέντρωση αυτή δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητά της να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **29^η Μαΐου 2009**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 6 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β΄1890/29.12.2006).

Ο Προεδρεύων του Α΄ Τμήματος

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Αριστομένης Κομισόπουλος

Ιωάννης Σαμέλης

Η Γραμματέας

Ηλιάνα Κούτρα